

8 پیشنهاد موسویان به کمیته بازنگری NPT

قدرت‌های بزرگ نه تنها از تعهدات خود در مورد خلع سلاح سر باز زده‌اند بلکه در چند دهه گذشته ذخایر هسته‌ای خود را نیز مدرنیزه‌تر کرده‌اند.

تاریخ: ۱۵ اردیبهشت ۱۳۹۳ - ۱۸:۰۰

کد خبر: ۳۳۴۴۱۳

معاون پیشین شورای عالی امنیت ملی، 8 پیشنهاد به کمیته بازنگری در معاهده NPT ارائه کرد.

سیدحسین موسویان طی یادداشتی در روزنامه ایران نوشت: «معاهده عدم اشاعه (NPT) تنها معاهده بین‌المللی منع گسترش سلاح‌های هسته‌ای است که در سال 1970 به عنوان قانون بین‌المللی به رسمیت شناخته شد. در آن مقطع پنج عضو دائم شورای امنیت (امریکا، روسیه، چین، فرانسه و انگلیس) دارای سلاح هسته‌ای بودند.

بعد از معاهده NPT کشورهای هند، پاکستان، کره شمالی و رژیم اسرائیل نیز به سلاح هسته‌ای مجهز شدند که تنها کشورهایی هستند که حاضر به امضای معاهده NPT نشده‌اند.

189 کشور عضو این معاهده، متعهد به «جهان بدون سلاح هسته‌ای» هستند. اساس معاهده NPT بر این سه اصل استوار است: 1- خلع سلاح هسته‌ای که کشورهای بزرگ متعهد به نابودی سلاح‌های هسته‌ای خود هستند، 2- عدم اشاعه سلاح‌های هسته‌ای، 3- تعهد کشورها بر همکاری‌های صلح‌آمیز هسته‌ای.

کشورهای عضو NPT متعهد شده‌اند که هر 5 سال یک بار کنفرانس بازنگری معاهده عدم اشاعه را برگزار و اجرای تعهدات کشورها در قبال معاهده را بررسی کنند.

بدین منظور کمیته مقدماتی کنفرانس بازنگری سالانه در نیویورک تشکیل شده تا روند کار را بررسی و تصمیم‌های مقتضی اتخاذ شود.

اکنون جلسات کمیته مقدماتی کنفرانس بازنگری معاهده عدم اشاعه سال 2015 در محل سازمان ملل در نیویورک برقرار و هیأت کارشناسی جمهوری اسلامی نیز حضور دارد.

در کنفرانس بازنگری معاهده NPT در سال 2010، یک «برنامه عمل» تحت عنوان The NPT Action plan به تصویب رسید که شامل 64 اقدام است، 22 اقدام در مورد خلع سلاح هسته‌ای، 23 اقدام در مورد عدم اشاعه سلاح هسته‌ای و مابقی در مورد انرژی صلح‌آمیز هسته‌ای.

بررسی گزارش نهادهای تخصصی بین‌المللی نشان می‌دهد که از مجموع 64 اقدام «برنامه عمل» حدود 28 مورد به طور متوسط اجرا شده، اجرای حدود 21 مورد بسیار ضعیف بوده و 15 مورد در حد صفر پیشرفت داشته است، اما نکته اساسی این است که اکثر 28 موردی که به طور متوسط اجرا شد، مربوط به همکاری‌های

انرژی صلح‌آمیز هسته‌ای است و 15 موردی که ابداً پیشرفت‌نی نداشته، مربوط به خلع سلاح است.

نخستین و مهم‌ترین هدف معاهده NPT ایجاد یک جهان عاری از سلاح‌های هسته‌ای است. با وجود گذشت بیش از 40 سال از اجرایی شدن معاهده و با وجود 15 اقدام «برنامه عمل» مورد توافق جامعه جهانی، قدرت‌های بزرگ همچنان بیش از 20 هزار سلاح هسته‌ای را حفظ کرده‌اند که 90 درصد آن در اختیار آمریکا و روسیه است.

قدرت‌های بزرگ نه‌تنها از تعهدات خود در مورد خلع سلاح سر باز زده‌اند بلکه در چند دهه گذشته ذخایر هسته‌ای خود را نیز مدرنیزه‌تر کرده‌اند.

تردیدی نیست که بزرگترین ناقضان معاهده NPT پنج کشور عضو دائم شورای امنیت هستند که بیشترین مسئولیت را در اجرای این معاهده دارند.

قدرت‌های جهانی در حالی در یک دهه گذشته تمام ظرفیت جامعه جهانی را مصروف برنامه هسته‌ای ایران کرده و بی‌رحمانه‌ترین تحریم‌ها را اعمال کرده‌اند که ایران عضو معاهده است، بمب هسته‌ای ندارد و طبق گزارش‌های آژانس، هیچ انحرافی هم به سمت ساخت سلاح نداشته است.

اما علیه سلاح‌های هسته‌ای کشورهای هم‌چون هند، پاکستان و رژیم اسرائیل هیچ اقدامی نکرده و حتی با آنها رابطه استراتژیک هم برقرار کرده‌اند! ضمن اینکه قدرت‌های جهانی به دلیل نقض تعهداتشان در مورد خلع سلاح مورد مؤاخذه قرار نمی‌گیرند.

از این‌رو ایران، کشورهای غیرمتعهد و سایر کشورهای پایبند به معاهده NPT همچون آلمان، سوئد و نروژ باید ابتکاراتی نو در اجلاس کمیته مقدماتی 2014 که در سازمان ملل جریان دارد، داشته باشند. این تصمیم‌ها می‌تواند شامل موارد زیر باشد:

1- تمام کشورها به طور سالانه گزارش دقیق و مستندی در مورد اجرای تعهدات خود در مورد «برنامه عمل» مصوب کنفرانس بازنگری معاهده NPT در سال 2010 ارائه دهند.

2- تدوین و تصویب برنامه عملیاتی جهت اجرایی شدن 15 مورد تعهدات قدرت‌های بزرگ در زمینه خلع سلاح. بدیهی است که پیشنهادهای کمیته مقدماتی 2014 برای طرح در اجلاس جهانی بازنگری معاهده NPT در سال 2015 می‌تواند سرنوشت‌ساز باشد.

3- قدرت‌های بزرگ باید موظف شوند تحقیق، توسعه و تست در زمینه سلاح‌های هسته‌ای را متوقف کنند.

4- این قدرت‌ها باید موظف شوند که حداقل سالانه 20 درصد از ذخایر سلاح‌های هسته‌ای خود را نابود کنند.

5- حق مدرنیزه کردن سلاح‌های هسته‌ای باید از تمام کشورهای دارنده سلاح سلب شود.

6- کشورهای هند، پاکستان، کره شمالی و رژیم اسرائیل باید موظف به پیوستن به معاهده NPT و نابودی سلاح‌های هسته‌ای خود شوند.

7- ابعاد فاجعه‌بار استفاده از سلاح‌های هسته‌ای برای بشریت، باید بطور جدی و گسترده به سمع افکار

عمومی جهان برسد.

8- تصویب برنامه زمان‌بندی جدید جهت عملیاتی کردن طرح خاورمیانه عاری از سلاح‌های کشتار جمعی. این طرح قبلاً به تصویب اجلاس جهانی بازنگری معاهده NPT رسیده و مقرر شده بود تا پایان سال 2012، یک اجلاس جهانی جهت عملیاتی کردن آن برگزار شود. لیکن با کارشکنی‌های اسرائیل، این اجلاس به تأخیر افتاد و هیچ چشم‌اندازی هم در مورد تاریخ برگزاری این اجلاس وجود ندارد.

نهایت اینکه قدرت‌های بزرگ با متمرکز کردن جهان روی مسأله هسته‌ای ایران، راه فرار از تعهدات خود را باز کرده‌اند. این وظیفه مردان دیپلماسی ایران است که با ابتکارات خود، این مسیر انحرافی را سد کرده، جهان را متوجه خطرات بیشتر از 20 هزار سلاح اتمی 5 قدرت جهانی کنند و برای عملیاتی کردن 64 اقدام «برنامه عمل» معاهده NPT گام‌های بلند و کشیده‌ای بردارند.»